

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року**

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

ГИНДА Оксана Миколаївна

КРЕАТИВНЕ МИСЛЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОГО КЕРІВНИКА

Креативне мислення є критично важливим елементом успішного військового керівництва. Воно дозволяє командувачам відходити від усталених методів, швидко адаптуватися до непередбачуваних ситуацій та розробляти інноваційні підходи для досягнення стратегічних цілей.

Сьогодні, коли темпи змін у технологіях, тактиках та методах ведення бойових дій стрімко зростають, креативність виступає як ефективний засіб вирішення складних завдань. Вона забезпечує оперативне реагування на загрози, оптимізацію використання ресурсів і сприяє формуванню єдності та мотивації серед особового складу.

На цій основі, варто підкреслити важливе значення креативного мислення у військовій сфері, його вплив на досягнення стратегічних пріоритетів, а також способи розвитку цієї навички серед командирів.

Креативність відіграє ключову роль у військовому лідерстві, а саме нестандартні рішення дають можливість військовим керівникам змінювати хід подій, знаходити ефективні способи реагування на виклики і створювати перевагу над противником.

Основні аспекти ролі креативності:

Адаптація до змін: Уміння миттєво реагувати на нові ситуації та передбачати майбутні сценарії є визначальним фактором ефективності керівника.

Оптимізація ресурсів: Креативне мислення дозволяє знайти нестандартні шляхи використання ресурсів у ситуаціях їх обмеженості.

Розробка інноваційних стратегій: Військові лідери, які використовують творчі підходи, здатні створювати оригінальні тактики, що забезпечують перевагу в складних умовах.

Взаємодія з командою: Творчий підхід сприяє залученню кожного члена команди до процесу рішення задач, зміцнює командний дух і мотивацію.

Вирішення кризових ситуацій: Відомі приклади з історії показують, що нестандартні рішення часто змінювали хід військових конфліктів.

Таким чином, креативне мислення не лише є інструментом вирішення оперативних завдань, але й виступає важливим чинником для досягнення довгострокових стратегічних цілей.

Також варто зазначити, що сучасний світ постійно змінюється, що створює нові виклики, особливо в умовах війни. Традиційні підходи до вирішення проблем часто виявляються недостатніми для подолання складних ситуацій.

Саме тому креативність стає основним інструментом для прийняття ефективних рішень.

Реагування на невизначеність, саме у ситуаціях, де відсутня ясність, творчий підхід дозволяє знаходити альтернативні шляхи вирішення проблем. Креативність допомагає генерувати інноваційні ідеї, які часто стають ключовими в таких обставинах.

Оптимізація ресурсів, коли доступ до ресурсів обмежений, нестандартне мислення відкриває нові способи їх використання. Це особливо важливо в умовах кризових ситуацій, де кожна деталь може мати значення.

Подолання складних сценаріїв, завдяки креативності військові керівники здатні моделювати можливі сценарії та передбачати нестандартний розвиток подій, що забезпечує перевагу у прийнятті рішень.

Отже, креативність не лише відповідає викликам сучасності, а й дає змогу перетворити ці виклики на нові можливості.

Розвиток креативного мислення у військових керівників є важливим завданням, яке потребує системного підходу та використання різних методів. Можна виокремити методи, що сприяють цьому процесу: освітні програми, практичні вправи на розвиток творчості, командні практики, інноваційні технології та підходи.

Наведені методи спрямовані не тільки на покращення індивідуальних навичок, але й на розвиток колективного креативного потенціалу, що є важливим у військовому середовищі.

Також вирішальне значення має творче мислення, для сучасних військових структур, оскільки воно впливає на ефективність командування та підвищує боєздатність. Ось як креативність проявляє себе в ключових аспектах: оперативність прийняття рішень: креативні командири здатні швидше адаптуватися до змін, передбачати ризики та знаходити нестандартні підходи до вирішення складних завдань; створення мотиваційного середовища: творчий підхід керівників сприяє залученню команди до генерації нових ідей, що стимулює співпрацю і підвищує моральний дух; гнучкість у кризових умовах: військові керівники, які мислять креативно, можуть знайти ефективні рішення навіть за наявності обмежених ресурсів та складних обставин.

Інтеграція креативності в процеси військових операцій проявляється у плануванні, а саме використанні нестандартних стратегій для створення нових форм тактики, моделювання можливих сценаріїв та передбачення поведінки супротивника, також у логістиці можна оптимізувати використання доступних ресурсів і розробка інноваційних методів транспортування, постачання або створення укриттів. Також інтеграція має відбуватись і в комунікації застосування творчих підходів для покращення внутрішньої координації між військовими частинами і командним складом, а також у взаємодії з цивільними структурами.

Всі зазначені вище процеси відіграють важливе значення для сучасних військових структур. Креативне мислення дозволяє зберігати конкурентну перевагу в умовах швидкозмінного середовища та зміцнює стратегічну позицію. Воно стає фундаментом для ефективного управління та досягнення довгострокових цілей.

Креативне мислення є фундаментальною складовою успішного військового керівництва. Воно дозволяє виходити за межі традиційних підходів, адаптуватися до динамічних обставин і приймати рішення, які забезпечують стратегічну перевагу. Завдяки здатності знаходити нестандартні рішення, військові керівники можуть ефективно використовувати ресурси, підтримувати моральний дух команд і швидко реагувати на виклики.

У сучасному світі, де технології та тактики змінюються з високою швидкістю, розвиток творчого мислення стає критично важливим. Освітні програми, тренінги, командні практики та інноваційні підходи сприяють формуванню креативного потенціалу військових структур.

Таким чином, інтеграція креативності у діяльність військового керівника не лише сприяє успішному виконанню завдань, але й забезпечує довгострокову готовність до майбутніх викликів. Це підкреслює важливість розвитку творчого мислення як одного з ключових аспектів сучасного військового управління.

Список використаних джерел:

1. Войтович В. «Роль творчого мислення у військових операціях». Воєнний огляд, 2023.
2. Джон Кітінг, «Інноваційні стратегії у військовому керівництві». Журнал військової науки, Випуск 5, 2022, с. 34-48.
3. Сунь Цзи. «Мистецтво війни». Київ: Фоліо, 2018.
4. Military Leadership Development. URL: <https://www.militaryleadership.com/>. (доступ 20 березня 2025 р.)
5. NATO Innovation Hub. URL: <https://www.nato.int/>. (доступ 25 березня 2025 р.)

ГНЕЗДІЛОВА Кіра Миколаївна

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ПЕДАГОГА ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Виклики сучасності (Covid 19, воєнний стан, модернізація різних ланок освіти, внесення змін у нормативне забезпечення діяльності закладів освіти тощо) вносять суттєві корективи у професійну діяльність педагога. Проте швидке реагування на зміни, непередбачувані обставини можливо шляхом прийняття креативних рішень. Як зазначають дослідники, потреба адаптуватися до навколишнього середовища є основою творчого акту, оскільки без дисбалансу

BULGAKOVA Olena The Influence Of Emotions On The Development Of Creativity In Students	58
БУДЯЧЕНКО Владислав Сергійович, ТОДОРОВА Валентина Георгіївна Удосконалення фізичної та функціональної підготовленості жінок 40-50 років на основі використання індивідуалізованих засобів фітнес-тренінгу	61
БУРДЯК Віра Іванівна Креативність як атрибут особистості студента	63
ВАШУЛЕНКО Микола Самійлович Теоретичні засади обґрунтування побудови сучасного початкового курсу української мови	67
ВІЦУКАЄВА Катерина Михайлівна Деякі аспекти розвитку креативності майбутніх соціальних працівників	70
ГАЛІЦАН Ольга Анатоліївна Педагогічна креативність у сучасному освітньому дискурсі	72
ГАСЮК Ігор Леонідович Методичні прийоми креативного мислення в процесі розробки управлінського рішення на етапі цілепокладання	74
ГЕРАСИМОВА Інна Володимирівна Вплив креативності на рівень досягнень особистості	78
ГЕРАСИМОВА Наталія Євгеніївна Творчість як показник креативності особистості	81
ГИНДА Оксана Миколаївна Креативне мислення в діяльності військового керівника	84
ГНЕЗДІЛОВА Кіра Миколаївна Розвиток креативності педагога як засіб подолання невизначеності	86
HORLOVA Olena Kairodynamics Of The Creative Process	89
ГРИГОР'ЄВА Світлана Вікторівна Розвиток творчого потенціалу через усвідомлення багатоваріантності мислення в освітньому процесі	91
ГРОШОВЕНКО Ольга Петрівна Розвиток творчого мислення майбутнього вчителя початкової школи засобами інноваційних технологій	95
ГУМЕНЮК Ярослав Олександрович Роль розвитку креативності в контексті вивчення фундаментальних дисциплін	97
ДАРМАНСЬКА Ірина Миколаївна Креативне мислення в системі правової підготовки майбутніх педагогів	99
ДАШКОВА Вікторія Вікторівна Розвиток креативного мислення іноземних студентів на заняттях української мови як іноземної	103
ДЕЛІЧЕБАН Людмила Васиївна Креативність у фізичному вихованні	109
ДЕРЕВ'ЯНКО Сергій Миронович, МАТВІЄНКІВ Світлана Миколаївна Формування у здобувачів аналітико-прогностичних знань і вмінь дослідження політичних процесів засобами креативного мислення	111
ДІХТЯРЕНКО Станіслава Вадимівна Розвиток креативності у дітей дошкільного віку в процесі експериментально-дослідницької діяльності	114